

Gregorio Bracamonte

El cinema dels diumenges capvespre

De cop i resposta, he passat de simple –fins i tot un poc ximple, diguem-ne la veritat– auxiliar de redacció històric, vull dir de les èpoques glòries del franquisme triomfant, a fer de comentarista d'alguns aspectes cinematogràfics. La vida és així de divertida... i d'estranya i enigmàtica, si ho mirau bé.

Però la meva conversió no és més que un miracle de la gent divertida –iròni-

fos, he de confessar que el cinema –hi anàvem alguns dissabtes vespre i, quasi sempre, els diumenges horabaixa– era una de les nostres grans passions, ja a l'època en què érem uns infants i més tard, quan vàrem ser uns joves i més peluts. Total, que jo diria que la meua generació és, per excel·lència, la generació del cinema: vàrem viure amb gran intensitat la fantasia màgica del cel·luloide, primer en blanc i negre i, tot seguit, en un color que nosaltres anomenàvem emocionats *technicolor*.

Sin novedad en el Alcázar
de Genina

ca, millor dit– de *Temps Moderns*, que s'ha encaparrat a fer-me un home..., per més que sàpiga, secretament, que no ho aconseguiran.

Dit això, anem per feina: al llarg de la meua carrera periodística, la meua feina només ha consistit a redactar algunes cròniques de societat (allò que en deien, en els anys seixanta, *puestas de largo*, amb assistència del *todo Palma* i d'alguna figura popular que hi solia posar la *pinclada* [o la nota, això depenia de l'habilitat del redactor] *de color*.) La veritat és que érem bohemis i, per descomptat, teníem les butxaques ben escurades, foradades i tot. Fos com

Qui per primer cop ens va descobrir el *séptimo arte* (per favor, traductor, respecta'm la forma castellana: hi ha coses sagrades, no és ver?) va ser un frare *corito*, dit pare Barceló, que era conciliar o cosa semblant del Frente de Juventudes, en virtut de la qual cosa, a tots nosaltres, nins encara no sortits del niero, però alumnes de la postguerra en pau, ens anava convertint en fletxes. Vestidets amb uniformes blaus, escuts de jous brodats a les camises i corretjams ben embetumats, ens feia sortir d'excursió tots els caps de setmana. En aquestes expansions practicàvem batalles imaginàries a trets de fusells de

fusta i simulàvem episodis bèl·lics: fèiem salut. I també un pic per setmana –sempre que ens haguéssim portat bé i la nota de Religió fos favorable (el professor era un fraret calb, efeminat i homosexual)–, normalment els dissabtes després de dinar, ens projectava pel·lícules patriòtiques.

I què eren, per a ell, pel·lícules patriòtiques?

Doncs, bàsicament, quatre films que vàrem arribar a veure desenes de vegades: *Raza*, de Sáenz de Heredia (amb idea, concepte, realització, materialització i guió del *Caudillo*: un geni de la sensibilitat); *El Santuario no se rinde*, de Ruiz Castillo; *Sin novedad en el Alcázar*, de la qual no record el nom del director, però el film era una meravella hagiogràfica del general Moscardó; i, finalment, *La fiel infantería*, de Pedro Lazaga, pel·lícula que ens va emocionar i ens va fer desitjar, a tots nosaltres, ser ja persones grans per apuntar-nos a la Legió. Així, amb aquests films casolans, ens varen iniciar en la cinematografia el jovent dels anys quaranta i cinquanta... Poc temps després, descobríem Errol Flynn i el seu portentós cinema d'aventures, *Robin de los bosques*... Però això ja és una altra història...

En relació amb aquest cinema espanyol –heroic, triomfant, vencedor, il·luminat, de santoral patriòtic– reconstruiré alguns records, tal vegada en redactaré algunes notes d'humor i de passió. Sense tocar la crítica, és clar, perquè si la senyora Christie no va qüestionar mai la societat victoriana i puritana, ella que era una especialista en «negrositats», com ho puc fer jo amb la franquista? Tampoc no em deixaré seduir per l'erudició (jo no som universitari ni acadèmic, ni em puc comparar a Toni Figuera, mestre venerable, talment un santet vestit de túnica romana, dins el més rigorós estil Víctor Mature.) Així doncs, aquest serà el meu lema: record, mentida i veritat, tot en la paraula.

Paraula d'auxiliar de redacció, amèn. ❖

(traducció de l'original castellà, per M.C.S. i correcció estilística de J.S.)